

Stalino KELIU

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

★
1956 metų
birželio mėn.
17
sekmadienis
Nr. 48 (1022)
★

Kaina 15 kap.

Užtikrinkime savalaikį žemės ūkio produktų pristatymą valstybei

Tarybinės valstybės socialistinis liaudies ūkis planingas. Planu numatomi atskirų gamybos šakų uždaviniai paruošiant atitinkamą prekinę ar medžiaginę produkciją, kuri reikalinga gyventojų reikmėms patenkinti arba kaip žaliava kitoms gamybos įmonėms perdirbti. Už tai kiekvienos įmonės, kiekvieno dirbančiojo, kiekvieno tarybinio piliečio pareiga nenukrypstamai įvykdyti gamybos uždavotį, kad užtikrinus nenutrūkstamą kitų įmonių darbą bei gyventojų aprūpinimą reikalingomis pramonės prekėmis.

Žemės ūkio produktų paruošos taip pat yra vienas iš svarbiausių valstybinių uždavinių. Čia pasireiškia būtinumas glaudaus kaimo ir miesto bendradarbiavimo, nes kaimas, teikdamas maisto produktus miestui, gauna iš jo įvairius pramonės produkcijos gaminius.

Sutinkamai Tarybinės vyriausybės priimtoms priemonėms per paskutinius ketletą metų žymiai sustiprėjo šalies kolūkiai ir tarybiniai ūkiai, kaip pagrindiniai žemės ūkio produktų gamintojai, pakilo jų produkcija. Tas įgalino žymia dalimi sumažinti privalomųjų žemės ūkio produktų pristatymų normas kolūkiečių ūkiams. Šiuo metu kolūkiečių kiemui reikalingi pristatyti valstybei žemės ūkio produktų kiekiai, palyginti su 1953 metais, sumažėjo daugiau kaip dvigubai, be to, nusenusių kolūkiečių, karių šeimų, Didžiojo Tėvynės karo ir darbo invalidų ūkiams suteikiama visa eilė lengvatų, atleidžiant juos nuo privalomųjų žemės ūkio produktų pristatymų.

Nors ir žymiai palengvėjo kolūkiečiams atsiskaitymo sąlygos su privalomaisiais žemės ūkio produktų pristatymais, tačiau

V. Natka
Rajono finansų skyriaus
vedėjas

jų pristatymo eiga rajone iš viso nepatenkinama. Šių metų birželio 1 d. privalomieji mėsos pristatymai valstybei iš valstiečių ūkių teįvykdyta tik 21,3 proc., pieno—37 proc., kiaušinių—52 proc., vilnų—25,7 proc. ir kiaušinių odų tik 8 proc. Visa tai rodo, kad rajono paruošinės organizacijos, apylinkių tarybos nepriima reikiamų priemonių savalaikiam privalomųjų pristatymų išieškojimui ir tuo žlugdomas respublikos dirbančiųjų bei socialistinių įstaigų, kaip ligoninių, vaikų darželių ir lopšelių, aprūpinimas maisto produktais, pramonės įmonių—reikiama vilnų bei odų žaliava.

Visai nepatenkinamai vyksta privalomųjų pristatymų eiga Nociūnų apylinkėje, kur mėsos paruošos teįvykdytos tik 13,2 proc., pieno—23 proc., kiaušinių—48 proc., vilnų—12 proc., kiaušinių odų—2 proc. Analogiška padėtis Aukštupėnų, Intapų, Vėželių, Subačiaus, Palėvenės ir kitose apylinkėse. Šių apylinkių vykdomieji komitetai visai nusišalino nuo reikiamos kontrolės šiame, taip svarbiame, valstybiniame reikale. Vis dar nepatenkinamai dirba paruošinės organizacijos.

Reikia pasakyti, kad ir rajono finansų skyriaus darbuotojai iki šiol irgi nepriėmė reikiamų priemonių prieš vengiančius su valstybe atsiskaityti piliečius. Tokiems piliečiams tarybinis įstatymas numato atitinkamas paveikimo priemones. Finansų skyrius privalo pagerinti savo darbą.

Žemės ūkio produktų paruošos—valstybinės svarbos reikalas. Į šį taip svarbų darbo barą privalo įsijungti ne tik visos paruošinės organizacijos, bet, lygiagrečiai, ir apylinkių tarybos, kolūkių valdybos ir visos tarybinės bei partinės aktyvas.

SOCIALISTINIO LENKTYNIAVIMO REZULTATAI DIDINANT PIENO GAMYBĄ KUPIŠKIO IR PANEVĖŽIO RAJONUOSE

1956 m. birželio 1 d.

Primelžta pieno iš kiekvienos karvės
(kilogramais) per 8 mėnesius:

PANEVĖŽYS		KUPIŠKIS
451	1956 metais	407
384	1955 metais	332
67	Pieno primelžimas padidėjo	75
Primelžta pieno per gegužės mėnesį:		
122	1956 metais	101
93	1955 metais	79
29	Pieno primelžimas padidėjo	22

Bendroji pieno gamyba 1956 metų VI. 1. procentais, palyginus su praeitų metų tuo pačiu laikotarpiu

125,0 120,2

Socialistinio lenktyniavimo rezultatai vystant visuomeninę gyvulininkystę „Vedrupo“ ir „Mūsų rytojaus“ kolūkiuose

1956 m. birželio mėn. 1 d.

„VEDRUPYS“ „MŪSŲ RYTOJUS“

PRIMELŽTA PIENO IŠ KIEKVIENOS KARVĖS
PER 8 MĖNESIUS:

353,0	— 1956 metais	— 269,1
157,8	— 1955 metais	— 148,7
195,2	— Pieno primelžimas padidėjo	— 120,4

PRIMELŽTA PIENO PER GEGUŽĖS MĖNESĮ:

84,0	— 1956 metais	— 63,9
61,5	— 1955 metais	— 57,3
22,5	— Pieno primelžimas padidėjo	— 6,6

GAUTA PIENO (litrais) 100 ha ŽEMĖS NAUDMENŲ:

1.767,0	— 1956 metais	— 1.230,0
937,0	— 1955 metais	— 853,0
—	— Pieno bendroji produkcija palyginus su praeitų metų tuo pačiu laikotarpiu (procentais):	— 149,5
196,7	— Gauta mėsos (cnt) 100 ha žemės naudmenų	— 8,0
8,1	— Tame skaičiuje kiaušienos	— 3,9
3,6	— Mėsos gamybos plano įvykdymas (procentais)	— 56,7
54,2	— Pusmetinis valstybinių mėsos paruošų plano įvykdymas procentais	— 5,7
46,1	— Gauta kiaušinių vidutiniškai iš vienos vištos	— 21,0
29,7	— Gauta kiaušinių 100 ha grūdinių kultūrų pasėlių plote	— 1.058
1.210	— Valstybinis kiaušinių paruošų plano įvykdymas (procentais)	— 35,1
42,1	—	—

Mūsų Rajono SAVAITĖ

EGZAMINUS LAIKO LABAI GERAI

Sėkmingai laiko egzaminus Vlado Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos devintosios klasės moksleiviai. Jie jau iš-

laikė gimtosios, rusų ir prancūzų kalbų, algebros egzaminus. Daugumas moksleivių egzaminų metu rodo gerą žinių

įsisavinimą. A. Dumėlius, A. Šaučiūnaitė, G. Matkonytė ir kiti egzaminus laiko vien labai gerais pažymiais.

B. Labutis

PADĖTIS FERMOJE PAGERĖJO

Bronei Jakutytei pradėjus vadovauti „Adomynės“ kolūkio galvijų fermai žymiai pagerėjo gyvulių priežiūra, pakilo jų produktyvumas. Savo

darbe, taikydama gyvulininkystės darbuotojų pasitobulinimo kursuose įgytas žinias, glaudžiai bendradarbiaudama su karvių melžėjomis, atsiėmė ne-

blogų rezultatų. Per gegužės mėnesį pieno išmilžis iš vienos karvės pakilo palyginus su tuo pačiu praeitų metų laiku 15 litrų.

A. Ūsonis

MOKSLEIVIŲ PARAMA KOLŪKIUI

Adomynės septynmetės mokyklos moksleiviai padeda „Adomynės“ kolūkiui. Kiekvienas moksleivis surinko po

5 kg pelenų ir atidavė kolūkiui. Kukurūzų sėjos metu padėjo paruošti sėklą, sėti. Sėjos metu gerai dirbo moksleiviai

Br. Palionis, E. Tamošiūnaitė, A. Braknė, St. Buzėnas, J. Žilinskas ir kt.

O. Makštaitė
A. Kirpukas

DIDYSIS RUSŲ RAŠYTOJAS

(20-ąsias M. Gorkio mirties metines minint)

Ištisa pasaulinės literatūros epocha — socialistinio realizmo literatūros epocha — yra glaudžiai susijusi su didžiojo rusų rašytojo Maksimo Gorkio vardu. Jis — socialistinio realizmo literatūros, tarybinės literatūros pradininkas ir ryškiausias jos atstovas. M. Gorkis, būdamas pažangiųjų geriausių praeities literatūros tradicijų tęsėjas, atvėrė naują puslapį rusų ir visoje pasaulinėje literatūroje. Didžiojo rašytojo kūriniai žinomi visame pasaulyje.

M. Gorkis—karštas, didis darbo žmonių draugas ir nesutaikomas imperialistinės reakcijos, išnaudotojų priešas. Tai ryškiai atsispindi jo visoje kūryboje, visoje jo visuomeninėje veikloje. Niekas su tokia didele menine jėga nedemaskavo reakcinės buržuazijos bei imperializmo, kaip Gorkis. Drauge jis sukūrė herojiškus, nemirtingus priešakinių kovotojų — Pavlo Vlasovo, Pelagėjos Nilovnos, Nachodkos, Nilo ir daugelio kitų — paveikslus.

Su ypatinga jėga M. Gorkis demaska-

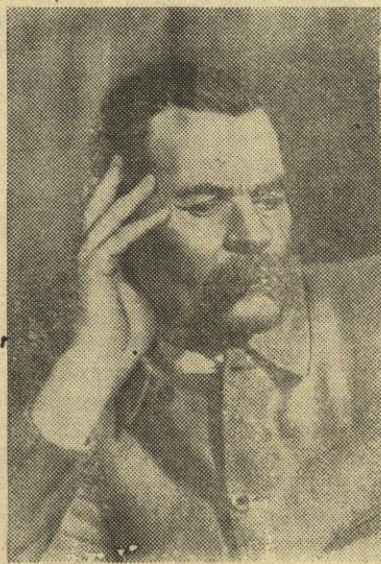
vo karo kurstytojus, karštai ragindamas visas pasaulio tautas vienyti kovoje už taiką, už demokratiją.

Kaip ir visoms tarybinėms tautoms, be galo brangi ir artima Gorkio kūryba yra ir Lietuvos liaudžiai. Visi įžymiausi Gorkio kūriniai yra išversti į lietuvių kalbą. Gorkis tapo vienu mėgiamiausių Lietuvos darbo žmonių rašytojų, kurio knygos ne tik supažindina skaitytoją su ištisu Rusijos gyvenimo laikotarpiu, bet ir auklėja jį komunizmo dvasia.

Šiuo metu lietuvių kalba leidžiami rinktiniai M. Gorkio raštai, kuriuos sudarys 20 tomų (jau išėjo 14 tomų). Juose skaitytojas ras visus įžymius rašytojo kū-

rinus. Jau praėjo dvidešimt metų nuo M. Gorkio mirties. Bet didžiojo proletariato rašytojo nemirtinga kūryba yra pavyzdžiu ne tik mūsų šalies, bet ir viso pasaulio rašytojams kovoje už šviesią žmonijos ateitį, už taiką, demokratiją ir socializmą.

K. Blažytė

Žaliasis pašaras—svarbi priemonė karvių produktyvumui pakelti

Partijos XX suvažiavimo Direktyvose, kur kalbama apie žemės ūkio produktų gamybos padidinimą mūsų respublikoje, pasakyta: „... padidinti 1960 metais palyginti su 1955 metais mėsos gamybą maždaug 1,9 karto, pieno—2,2 karto...“

Vykdam partijos ir vyriausybės išskeltus uždavinius mums, visų pirma, svarbu žymiai padidinti pieno gamybą. O tam palankiausios sąlygos kaip tik vasara, ganant gyvulius ganyklose. Statistiniai duomenys rodo, kad rajono kolūkiuose žiemos metu primelžiama tik penktoji dalis metinio primelžimo kiekio, o likusį—gauname vasarą. Tai reiškia, kad žiemos metu mes dar labai blogai užlaikome gyvulius. Ir tik dėka žaliojo pašaro pranašumo vasaros metu mums pavyksta žymiai pakelti karvių produktyvumą, nors toli gražu nepakankamai.

Žaliojo pašaro reikšmė karvių produktyvumui didinti labai didelė. Be to, vasaros metu gaunamo pieno savikaina yra daugiau kaip pusiau mažesnė už žiemą gauto pieno savikainą. Visų pirma taip yra todėl, kad žolė yra turtinga pieno gamybai reikalingomis lengvai virškinamomis maisto medžiagomis.

Geros žolės 5 kg sudaro 1 pašarinį vienetą. Tą pačią žolę sudžiovinę, gauname 1 kg šieno, kas atitinka 0,5 pašarinio vieneto. Gyvulininkystės ir veterinarijos instituto tyrimų duomenimis, ganyklinės žolės sausos medžiagos 100 kg turi 28,3 kg virškinamųjų proteinų, žaginiuose džiovinto šieno—15,4 kg, o pradalgėse—11,7 kg. Jauna žolė turi daug vitaminų, o taip pat, nors ir nedidelius kiekius, bet visų mineralinių medžiagų. Tuo ir tegama paaiškinti ganyklinio laikotarpio labai palankias sąlygas karvių pieningumui padidinti.

Svarbiausia, kad ganyklose karvės gautų žolės pakankamai. O kultūrinių ganyklų rajono kolūkiuose labai mažai, natūralinės ganyklos mažai derlingos. Ganydami karves taip, kaip iki šiol, mes ir vasaros metu negalėsime žymiai pakelti jų pieningumo.

Kai kurie kolūkiai čia rado išeitį, karvių ganymui išskirdami dalį turimų šienavimui daugiamečių žolių. „Vėžionių“ kolūkyje karvių ganymui išskirta 29 ha pirmamečių dobilių, „Vedrupio“—30 ha įvairių metų sėjos daugiamečių žolių, „Laukų spartuolio“—40 ha.

Geriausiais šis klausimas išspręstas „Neries“ kolūkyje. Čia karvių ir veršingų telyčių ganymui nuo birželio mėnesio 1 dienos iki lapkričio mėnesio 1 dienos išskirta 8 ha kultūrinės ga-

nyklos, 35 ha dobilių, 37 ha dobilių atolų, 9,5 kuku rūžių, 12 ha vienmečių žolių ir 7 ha ploto šakniavaisių lapų. Iš visų šių plotų bus gauta 11.800 cnt žaliosios masės. Kiekviena karvė kasdien per visą ganyvos laikotarpį gaus po 70—80 kg žaliosios masės, ir jų paros išmilžis neabejotinai pakils vidutiniškai iki 15 kg.

Karvės ganyklose rišamos ant retežių, kurias perkiloja ir girdo 8 melžėjos. Vanduo pristatomas tiesiai į ganyklą vežimais. Panašiu būdu karvės buvo ganomos ir praėjusiais metais ir tai davė gerus rezultatus. 100 ha naudmenų buvo gauta po 71 cnt. pieno, tuo tarpu, kai bendrai Kupiškio MTS zonoje 100 ha naudmenų tegauta 59,8 cnt pieno. Šiais metais „Neries“ kolūkis pieno gamyboje pirmuoja zonoje.

Nuo 1955 metų spalio mėn. 1 d. iki 1956 metų birželio mėn. 1 d. iš kiekvienos karvės vidutiniškai primelžta po 659 litrus pieno ir 100 ha gauta po 40,7 cnt pieno, tuo tarpu Kupiškio MTS zonoje 100 ha naudmenų tegauta 25,2 cnt pieno. Pirmaujančios „Neries“ kolūkio melžėjos—Eugenija Tonkaitė, Emilija Gurklienė ir kai kurios kitos—šiais metais išipareigojo primelžti iš kiekvienos karvės ne mažiau kaip po 2 000 litrų pieno. Išipareigojimui neblogai pildomi. Iki šiol jos jau primelžė po 780—900 ltr. pieno iš kiekvienos karvės.

„Neries“ kolūkis karvių pieningumą nuosekliai didina kasmet. Tam geriausia pagrindą ateityje duos kultūrinės ganyklos, kurių jau dabar turima 75 ha. Šiais metais ganiavai pradėta naudoti 8 ha, o sekančiais metais ganyklų klausimas bus išspręstas galutinai ir ilgam laikui.

Visai kita padėtis kituose zonos kolūkiuose. „Laisvės“, „Vienybės“, „Pirmosios vagos“ kolūkių valdybos karvių ganymui visiškai nežada panaudoti daugiamečių žolių. Jos, nedarant jokių ūkinių apskaičiavimų, visai nepagrįstai būkštuoja, kad nuganius karvėms keliolika ha daugiamečių žolių, neužteks pašarų žiemai. Suprantama, kad žiema yra atsakingiausias laikotarpis už gyvulių išsaugojimą. Bet vasara—taip pat ne mažiau atsakingas laikotarpis už gyvulininkystės produktų gamybos padidinimą. Dabar panaudotos daugiamečių žolės karvių ganymui duos didelį priedą pigaus pieno, karvės išsilaikys gerame kūno stovyje, o pašarus dar ir dabar pilnai galima padidinti sėjant vienmetes žoles ir kukurūzus.

J. Guogis
Kupiškio MTS vyr. zootechnikas

Imonyse

M. Melnikaitės vardo kolūkyje

Šimonys—M. Melnikaitės v. kolūkio centras. Šio kolūkio žemdirbiai vieni iš pirmųjų baigė pavasario sėją, stropiai prižiūri pasėlius.

IV ir V laukininkystės brigadose rėmimi ir retinami cukriniai runkeliai. Šiam darbui vadovauja cukrinių runkelių auginimo grandies grandininkai J. Stukas ir A. Braknienė. Stropiai dirba kolūkietės I. Bernatavičienė, E. Ridikienė, O. Žiūkienė, V. Kavoliūnienė, L. Sakalauskienė, O. Šližauskienė ir kt. moterys.

Nuravėti plotai apkaupiami arkliniu kauptuku. Z. Bartiškienė

Vietinės pramonės įmonėje

Rajono pramkombinato Šimonių lentpiuvė—malūnas ir ratų-rogių dirbtuvė įvykdė ir viršijo penkių mėnesių planą. Įmonėje dirba 12 darbininkų, vadovaujami brigadininko K. Senvaičio.

Įmonės pirmųjų gretose kalvis F. Jupatalas, kausydamas ratus, įvykdė pusmetinį planą, apkaustydamas 70 komplektų ratų. Gerus darbo rodiklius pasiekia gaterininkas Pr. Mikšys ir kt.

Šiomis dienomis 40 komplektų ratų išsiuntė į Kaliningrado sritį. Įmonės gaminiai siunčiami ir į kitas Tarybų Sąjungos vietas.

A. Šimaitis

Komjaunuoliai—mokslo pirmūnai

Šiomet sėkmingai laiko baigiamuosius egzaminus vidurinės mokyklos (direktorius V. Karūža) abiturientai, kurių tarpe geriausiai mokėsi mokslo metų bėgyje ir dabar gerai ir labai gerai laiko egzaminus komjaunuoliai J. Šileikaitė, Pr. Balys, V. Pajarskas, Elv. Vitkevičiūtė ir kt. Baigę mokyklą jie tęs mokslą aukštesiose ir specialiose mokyklose, kita dalis—įsilijungs į kolūkinę gamybą.

J. Sakalauskas

CHAKASIJOS AUTONOMINĖ SRITIS. Nugalėdami sunkumus, pasiaukojamai dirba komjaunimo—jaunimo pasiuntiniai plėšininėse žemėse. Tarybiniam ūkyje „Borec“ pavasario sėjos darbuose pirmuoja V-oji traktorinė laukininkystės brigada. Komjaunuolis traktorininkas A. Šerer per pamainą pasėją 90—104 ha, esant normai 33 hektarams. Jis—1956 metų VŽU Parodos dalyvis.

Nuo t r a u k o j e: komjaunuolis A. Šerer. (TASS).

J. Barmino nuotr.

Už įdomias ir turiningas vasaros atostogas

Nuo š. m. birželio mėn. 15 d. Kupiškyje, P. Pajarsko g-vė. Nr. 19, pradėjo darbą pionierių-moksleivių stovykla. Ją lanko miesto pionieriai ir moksleiviai nuo 7—15 metų amžiaus.

Stovyklos tikslas—auklėti stovyklaujančius vaikus tautų draugystės, tarybinio patriotizmo dvasia, suteikti jiems kultūringą poilsį, plėsti jų žinių ir igūdžių akiratį. Stovykloje kaip tik numatyta pagilinti mokykloje įgytas žinias, pritaikant jas praktikoje.

Darbas stovykloje vyksta kasdien, išskyrus sekmadenius, nuo 11 iki 14 val. ir nuo 17 iki 19 val. Su jais, jaunaisiais stovyklautojais nuolat dirbs, organizuos įvairius užsiėmimus vyr. pionierių vadovas, du pedagogai, būrelių vadovai ir būrių vadovai. Taip pat stovykloje praktiškai atliks keletas aukštųjų mokyklų studentų.

Ypatingas dėmesys stovykloje bus skiriamas moksleivių fizikultūriniam darbui ir meninei saviveiklai.

Veiks sporto, gabiųjų rankų, gamtininkų, dramos šokių, muzikos—choro, bei jaunųjų turistų būreliai. Gamtininkai surinks augalų herbarus, drugių ir vabzdžių kolekcijas, taip pat rinks vaistažoles, pievažolių sėklas, talkininkaus mokyklos bandomajame sklype. Gabiųjų rankų būrelyje bus praktikuojamas įvairus siuvinėjimas ir mezgimas, gamyba iš stiklo dėžučių bei pavaizdumo priemonių herbarams bei drugių kolekcijoms, darbeliai iš faneros, dramos—šokių būreliui reikalingų drabužių siuvimas, lipdyba iš molio, plastelino ir šlyno, albumų sudarymas, karpymas bei lankstymas iš popieriaus, darbeliai iš vatos. Dramos—šokių būrelis, kreipdamas dėmesį į moksleivių gabumų lavinimą, jų akiračio praplėtimą, meno supratimą ir jo įvertinimą, numato inscenizuoti pasakėčias, paruošti keletą piramidžių, paruošti būrello narius meninei kolektyvinei deklamacijai ir kai kuriuos liaudies šokius, suorganizuoti keletą žymių išvykų į kolūkius bei mokyklas, kur randasi suvestinės draugovės, su meniniu pasirodymu.

Sportininkai sutvarkys savo aikšteles, sekcijų nariai reguliariai treniruosis įvairiose sporto šakose, bus organizuojamos varžybos

tarp būrelių; numatyta praveisti BPDG komplekso normų laikymo instruktažą. Krepšinio, tinklinio ir futbolo komandos praves gamtinių moksleivių varžybas. Sportininkai užsiims dviračių sportu ir „miestučių“ žaidimu, išvykų metu bus organizuojamos rungtynės su kitų pionierių draugovių komandomis. Būryje ir draugovėje bus prarastos lengvosios atletikos varžybos, šaškių ir šachmatų turnyrai, o taip pat spartakiada.

Muzikos—choro būrelis organizuos styginį bei akordeonų orkestrų ir stovyklautojų chorą, kuris išmoks keletą dainų ir su jomis pasirodys išvykų metu.

Jaunieji turistai rinks geologines ir archeologines priemones—medžiagą, liečiančią Kupiškio rajoną, organizuos ekskursijas į „Tautų draugystės“ HES, Panevėžio m. įmones, Biržus, rajono MTS, Šepetos durpių—kraiko fabriką ir daugelį kitų vietų.

Stovyklaujantieji pionieriai ir moksleiviai organizuotai lankys kino seansus ir juos aptars. Bus pravedami pasitarimai, pašnekesiai ir t. t., tinkamai pamintotos žymesnės datos, sistemingai organizuojamas laikraščių bei knygų skaitymas, knygų ir straipsnių aptarimas, susitikimas su darbo pirmūnais, stovykloje bus leidžiamas sienlaikraštis. Numatyta praveisti dailiojo skaitymo, deklamavimo, piešimo ir dainavimo konkursus.

Rimtas dėmesys bus skiriamas pataisininkams, juos mokant tris kartus į savaitę. Bus teikiama atitinkama parama moksleiviams, turintiems vasaros darbus, atsiliekantiems moksle ir t. t.

Pionieriai ir moksleiviai, lankantieji Kupiškio miesto pionierių stovyklą, vasarą praleis įdomiai, naudingai, įgaus daugiau jėgų ir žinių.

Tad už įdomias ir turiningas mūsų rajono mokyklų jaunųjų leniniečių ir moksleivių vasaros atostogas!

Mieste ir kolūkiniame kaime—teplazda visur pionierių ir moksleivių vasaros stovyklų skaisčiai raudonos vėliavos!

G. Repšienė
Kupiškio m. pionierių stovyklos viršininkas

LITERATŪRA IR GYVENIMAS

ŽVAIGŽDĖ

V. Laužikas

Spindi akutės ledinės
Melsvam horizonte rytais.
Tai blėstančios žvaigždės aušrinės
Greit dienai padangę užleis.
Ir aš įsižiūriu į Rytus,
Matau kaip pabunda diena.
Rausvais spinduliais nudažyta
Negėsta žvaigždė tik viena.
Žvaigždė, kuri tamsą sutrupino
Prie Nemuno melsvo krantų.
Šviesesnis už saulę
spindėjimas rubino,
Nešas žemei taiką,
draugystę tautų.

P. Alešūnaitė, V. Kaminskaitė,
N. JonušytėVlado Rekašiaus v. vidurinės
mokyklos abiturientės

ABITURIENTŲ ŽODIS

Į pavasariu bundančią gamtą
Vyturėliui pakilus anksti,
Takeliu į mokyklą kas rytą,
Mes skubėjom jėgų kupini.

Į mokyklą—brangiuosius namus,
Kur praleista tiek daug valandų.
Dirbt, gyventi paruošusią mus,
Ją palikti šiandien taip skaudu.

Gaila klasę palikti, draugus.
Kas praėjo—negrįš, žinom mes,
Bet mokyklos paveikslas brangus
Niekada mūsų širdy neužges.

Nuoširdus ačiū jums, vyresnieji draugai,
Už kruopščiai mums perteiktas žinias.
Mes sujaudinti šiandieną giliai
Paliekame jus, mokyklą, klases.

Išeisim, draugai! Jūs pakeisite mus,
O žilvičiai, kaip ošė, taip oš.
Greit prabėgs mokslo laikas brangus,
Ir kiti jus gelėmis papuoš.

Nors ir liūdna, bet džiaugias širdis,
Nes jauties—reikalingas esąs.
Mūsų laukia plačioji šalis,
Atiduosim jėgas jai visas.

Statysime miestus, užtvėnsim upes,
Mes pirmasim kolūkių laukuos.
Kruopštus darbas į laimę nuves,
Mūsų darbas tėvynę papuoš.

Teatro gastrolės

Neseniai kupiškiečius aplankė Kauno jaunojo žiūrovo teatras su T. Gabbės 4 veiksmų pasaka—komedija „Alaviniai žiedai“. Spektaklį žiūrėjo didelis skaičius ne tik miesto, bet ir kaimo dirbančiųjų. Ypač susidomėję veiksmus scenoje sekė jaunieji žiūrovai, kuriems teko ne tik juoktis, bet ir liūdėti.

Tokių svečių kupiškiečiai laukia atsilankant dažniau.

V. Mačėnas

Artėjant dainų šventei

Pastarosiomis dienomis kultūros namų choras, vadovaujamas mokytojo Vl. Zinkevičiaus, intensyviai ruošiasi tradicinei rajono dainų šventei, reguliariai, pagal nustatytą tvarkaraštį, vyksta rapetacijos. Choras dainų šventei jau paruošė „Partija yra tokia“, „Tautos balandis“ ir kt. dainas.

M. Klevinskas

Naujos knygos

Kupiškio knygyne

Jaroslavas Hašėkas. „Šauniojo kareivio Šveiko nuotykių“ I ir II dalis.

N. Rylakas. Perejeslavo rada II dalis.

G. Mopasanas. Mielasis draugas.

Petras Vaičiūnas. Dramos.

Main Ridas. Jamaikos maronai.

M. V. Vodopjanovas. Valerijus Čkalovas.

V. Karolenka. Giria gaudžia.

V. Milūnas. Še tau, kad nori!

(drama).

Juozas Grušas. Dūmai (drama).

Zmitrokas Biadulia. Sidabro tabokinė.

Paulius Širvytis. Ošia gimtinės beržai (eilėraščiai).

Dž. Oldridžas. Jūrų erelis.

Jonas Dovydatis. Dideli įvykiai Naujamiestyje.

JANĖ ZLOTKUTĖ
„Laisvės“ kolūkis

Mūsų laimė

Dažnai mane vilioja mėnesienos vakarą
Gimti laukai, rugelagėlės, melsvi linai.
Ir pajuntu aš laimę, girdžiu širdį plakant:
— Čia tavo, tavo viskas amžinai.

Metu aš knygą, sąsiuvinį, plunksną,
Brendu per pievas, išilgai lankų.
Širdy taip gera, taip smagu ir linksma,
Kada savų troškimų kelią surandu.

Aš išbučiuosiu savo gimtą žemę,
Kuri šiandien pražydusi, graži, jauna.
Aš lėksiu taip, kaip lekia kalnų aras
Ir grįšiu vėl į gimtą kaimą su daina.

Tuomet dainuosiu tau, o mano mielas,
Visas dainas, kurios skrajoja kaime,
Tuomet žydės jau paupy, prie kelio,
Melsvi linų žiedeliai—mūsų laimė!

AGITACINĖ—KULTŪRINĖ
BRIGADA

POLTAVOS SRITIS. Lubensko rajono kultūros namų agitacinė—kultūrinė brigada su menine programa aplanko laukuose dirbančius kolūkiečius. Didelį pasisekimą žiūrovų tarpe turi literatūrinė—muzikinė kompozicija „Pas mus Lubenske“. Joje pasakojama apie vietinius kolūkiečius. Nuo šio laiko: agitacinės—kultūrinės brigados pasirodymas pietų pertraukės metu.

P. Kekalo nuotr.

(TASS).

A. Kubilius

KARIO ŽYGDARBIS

APSAKYMAS

—1—

Aštrus viduržiemio vėjas kirto į veidą, spaudė iš akių ašaras ir, prasiskverbes pro milinę, vertė drebėti neseniai dar buvusį po šilta anklode kūną. Kojos klimpo į purų nakties sniegą, kuris tryško smulkiais dulkėmis iš po kareiviškų batų būrio, žygiuojančio tiesiai per sniegu padengtą lauką, nakties tamsoje vos įžiūrimo miško kryptimi. Priešakyje—būrio vadas leitenantas Golubatovas, kuris, retkarčiais atsigręždamas atgal, davinėjo trumpas komandas. O užpakalyje jo, taisyklingose gretose žygiavo būrio kovotojai, pakelti po naktinio mokomojo pavojaus. Visi įraudę, nugarinti šalto šiaurės vėjo, bet pasiryžę žvaliai laikytis visą žygio laiką, kuris, pagal vado žodžius, turėjo tęstis iki pat miško. Per tą laiką būrys turėjo forsuoti Beretinos upę, pereiti dirbtines vielų užtvaras ir nustatytą valandą sunaikinti „priešo“ desantininkus, išsidėsčiusius miške. Ir šį kartą pats Golubatovas ir jo kovotojai tikėjo, kad minėta užduotis bus sėkmingai įvykdyta, kad būrys įveiks vėją, šaltį ir sniego pusnis, pasieks juoda juosta dungsantį mišką.

Ketvirtoje gretoje, antras iš kairės, žygiavo lietuvis Jovaiša, šalia jo prilaikydamas automata—čiukčių žvejys Maksimodzas, o dar toliau—juodplaukis gruzinas Asa-

—2—

dzė. Ne viena naktinį žygį atliko šie trijų tautybių kovotojai.

Rytuose jau žymėjo tekanti saulė, kada būrys pasiekė Beretinos krantus, už kurių gulėjo apmirusi upė, tokia pat didinga, kaip ir tada, kada būrys pirmą kartą nugalėjo jos sraunumą. Golubatovas žvilgtelėjo saviškiams į veidus ir, pamatęs suprakaitavusius, bet nenuvargusius savo kovotojus, šūktelėjo:

—Parūkyti!

Iki šiol išlaikiusios lygiavimą gretos ūmai susiūbavo, šūstelėjo į šalis ir iš taisyklingo keturkampio liko kovotojų minia, iš kurios tuoj suskambo juokas ir kalba.

—Tabokėlės pas tave yra? — paklausė Maksimodzas, sėsdamas prie Jovaišos, kuris prisėdęs ant kupsto rūpestingai pirštine šluostė apipustytą automata.

—Geram draugui visada atsiras, — atsakė Jovaiša, ir atsistojęs pirma aplaizė savo taisyklingas, vėjo nugairintas lūpas, o paskui, atvertęs milinės skverną, išėmė iš kišenės dailiai išsiuvinėtą tabako maišelį: —prašau!...

—O aš vakar pabaigiau ir šiandien pasiimti naujos nebespėjau, — pašaipiai mirtelėjo Maksimodzas, — labai jau greitai susirengėm...

—Kur ten apie tabaką, aš iš to skubotumo vos kelnų užsimauti neužmiršau, — linksmai šypsodamas įsikišo su savo gruzinišku akcentu Asadzė. —Pradėjau bėgti, o kelnės slenka žemyn... Gerai, kad laiku

—3—

pastebėjau, o tai būčiau susipančiojęs, kaip tas berniukštis.

Aplink skambėjo juokas, kalbos ir linksma pašaipos iš tų, kurie mokomojo pavojaus momentu pametė savitvardą ir vos nepakriko. „Ne, daugiau taip nebus!“ — galvojo tie, ant kurių dabar pylėsi taikli pašaipos liepsnelė.

Žvilgtelėjęs į rankinį laikrodį ir staigiu dešinės rankos mostu nusviedęs į pusnį papirosi nuoruką, Golubatovas pasikėlė ir, žvilgtelėdamas į upės vidurį, energingu, neleidžiančiu prieštarauti balsu, šūktelėjo:

—Baigt rūkyti! Būrys į koloną po keturis rykiuok!

Iš išsisklaidžiusios masės greitai atgijo tikslūs keturkampio būrio kontūrai, kuris su pirmais vado komandos žodžiais šūktelėjo nuo stataus kranto ir, išsiskleides grandine, pradėjo bėgti upės ledų. Šalia Jovaišos, kaip paprastai, buvo Maksimodzas, o iš kitos pusės šniokštė Asadzė. Kiekvienas jų stengėsi pralenkti draugą ir pirmas užkopti į antrą krantą, kad paskui, atsistojęs ant aukštumos mostelėtų kepurę ir sušukęs „ura“, savo pavyzdžiu patrauktų draugus į tariamo priešo apkasus. Tačiau, kaip jie besistengė, nė vienas iš trejų neatsilikė, bet atvirkščiai, bėgo lygiagrečiai, toli išsiveržę iš grandies į priekį. Staiga Jovaiša pajuto, kad upės viduryje ledas kažkaip pasidarė minkštas, sulingavo ir sausai sutraškėjo.

(Nukelta į 4 psl.)

Tarybų Sąjunga

Kolūkio „piktšasiai“

Kai žmogų apseidžia piktšasiai, jis tampa ligoniu. O štai, jau kelinti metai „Skodinio“ kolūkis neišsigydo nuo piktšasių kolektyvo parazitų, bet nei serga, nei miršta, tik niekalp negali praturtėti, išvystyti visų ūkio šakų.

Štai, jie, kolūkio „piktšasiai“, kurie kelinti metai parazituoja kolūki:

1. Jankevičių šeima. Senutė Ona Jankevičienė kolūkietė, bet nedirba kolūkyje — nebegali. Gi kartu su ja gyvena du sūnūs, kaip ažuolai — Albinas ir Juozas. Tačiau... jie ne kolūkiečiai.

Albinui gaila skirtis su kadaise jam priklausiusia brolio kunigo Povilo padovanota kuliama, ir todėl neretai dirba Kupiškio MTS. Bet tikrumoje dirba prie kuliama-

sios tik rudenį pusantro — du mėnesius, o visus metus pramiega ant pečiaus. Brolis Juozas pernai uždaria durpyne, bet kai šimet nugirdo, kad naujuose Žemės ūkio artelės įstatuose žadama išsiviams sumažinti pasodybinius sklypus, pasiliko prie mamos, bet dirbti niekur nebejuda.

2. Jonušų šeima. Emilija Jonušienė — nusenėjusi kolūkietė. O jos sūnūs Kazys ir Vladas jau nebe kolūkiečiai. Bendrai, ir ši šeima, nemažesnis kolūkio „piktšasis“ už pirmą, mažai kuo skiriasi ir jos gyvenimo būdas.

„Botagas“ siūlo kolūkio valdybai gerai išvanoti šonus tinginiams, o jeigu gaila, tai duokite savo šonus, draugai vadovai, „Botagas“ ir jums nepagailės mazgų.

Mūsų laikų Donkichotas...

„Laukų spartuolio“ kolūkyje suskambėjo girta daina, ir į fermą įsuolia-vo paraudęs, karingai nusiteikęs V. laukininkystės brigados brigadininkas J. Starkus. Jeigu Servante-so herojus kovojo su malūnais, tai J. Starkus pasirinko silpną „priešą“ — akėčias... Gaila, kova buvo pralaimėta: užvirsdamas ant akėčių arklys stipriai susižalojo...

Praėjo vieneri metai, bet blogai prižiūrimas ir gydomas arklys dar ir šiandien su atviromis žaizdomis kinkomas į vežimus. Kolūkio pirmininkas Kaminskas ir revizijos komisijos pirmininkas Augulis nemato to... Jie nepripažįsta revizijos instrukcijų, kuriose sakoma, kad gyvulių stovis ir skaičius tikrinamas kiekvieną mėnesį. B. Ruokis

A. Kubilius

KARIO ŽYGDARBIS

APSAKYMAS

(Atkelta iš 3 psl.)

—Galiu įlūžti! — ramiai pagalvojo Jovaiša, — juk čia pati tekė, reikia greičiau nešdintis! Ir prikan-dęs lūpa, kiek galėjo jėgos pagreitino žingsnį. Priešakyje dunksantis krantas artėjo taip, kaip artėja pakelės stulpas, mašinai neriant keliu... Kada Jovaiša buvo nuo kranto apie 20 žingsnių, ledas trakstelėjo. Tą pačią akimirka kažkas smarkiai stuktelėjo ir viskas užgeso... Truputį atsilikę Asadzė ir Maksimodzas matė, kaip staigiai dingo stambi Jovaišos figūra. Kada jie pribėgo prie properšos, joje į dangos kraštą daužėsi smulkūs ledgaliai, o vanduo nuo sraunumo virte virė...

—Prapuolė vyras! — saviškai riktelėjo Maksimodzas apstulbui Asadzei ir su įniršiu nuplėšė nuo krutinės automata, žaibo greitumu numetė miline, batų, ir nespėjo Asadzė atsipeikėti, kai člukčis, šmėkstelėjęs juodaplauke galva, nėrė ten, kur prieš kelias sekundes dingo Jovaiša.

Vanduo akimirksniui sukaustė sąnarius, bet Maksimodzas stropiai mostelėjo savo tvirtomis rankomis ir pajuto, kad laisvai plaukia nešamas srovės.

—Svarbiausia — nesijaudinti, — nusprendė jis ir atmerkė akis. Visur balavo pilka vandens masė, šmėkstelėjo smulki žuvelė ir dingo už juodos, judančios dėmės. Į ten ir nuplaukė Maksimodzas, lengvai dirbdamas kojomis ir rankomis —taupydamas jėgas tolimesnei savo veiklai. Vidinei jis laikėsi šaltai, kaip kad laikydavosi tėviškėje, kada gyvybė kabodavo ant plauko. Iš tiesų, užkliuvęs už įsalusio baslio, susirietęs kamuoli, kabarojos Jovaiša. Priplaukęs prie jo, Maksimodzas viena ranka sučiupo už diržo, o kita pradėjo irtis, bet greit pajuto, kad Jovaiša atsila-laidavo nuo kliūties, ir abu pradėjo grimzti į dugną. „Na, nieko! Jei užteks jėgų, vistiek ištempsiu, o jei ne... abiem galas!“ — pagalvojo, jau kojomis lieda-

Naujas indėlis į nusiginklavimą

Šiuo metu viso pasaulio visuomenės dėmesį patraukia nauja Tarybų Sąjungos iniciatyva nusiginklavimo problemai išspręsti. TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkas N. A. Bulganinas pasiuntė JAV, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, Vokietijos, Federatyvinės Respublikos, Italijos, Kanados, Turkijos valstybių vadovams laiškus, skirtus nusiginklavimo klausimams.

Tarybų Sąjunga visada teikė ir teikia pirmąją reikšmę praktiniam nusiginklavimo problemos išsprendimui. Mūsų šalis ne kartą kėlė konkrečius pasiūlymus nusiginkluoti. Tačiau iki šiol Vakarų valstybės atmesdavo Tarybų Sąjungos pasiūlymus, neretai atsakydamos net nuo savo anksčiau iškeltų teiginių nusiginklavimo klausimais. Derybos kurios vyksta SNO Pakomitetyje, iki šiol nedavė teigiamų rezultatų.

Tarybinė liaudis, kaip ir kitų šalių taiką mylinčios tautos, negali taikstyti su tokia padėtimi. Nebegalima kęsti, kad toliau būtų kaupiamos tokio masinio naikimo priemonės, kaip atominė ir vandeninė bombos. Todėl yra būtina kuo greičiausiai išspręsti nusiginklavimo problemą.

Kaip sakoma N. A. Bulganino Laiške prezidentui Eizenhaueriui, „lemiamą reikšmę šiuo atžvilgiu turėtų didžiųjų valstybių ini-

ciatyva, jų tarpe Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstybių, turinčių didžiausias ginkluotąsias pajėgas ir materialinius resursus“.

Kai dėl Tarybų Sąjungos, tai ji jau ėmėsi tokios iniciatyvos. Gegužės 14 dienos Pareiškime mūsų vyriausybė pranešė, kad nelaukdama susitarimo dėl nusiginklavimo, ji šalia 1955 metais įvykdyto ginkluotųjų pajėgų sumažinimo 640.000 žmonių, iki 1957 metų gegužės 1 dienos sumažins jų skaičių dar 1.200.000 žmonių. Atitinkamai bus sumažinti TSRS ginkluotųjų pajėgų apsiginklavimas bei kovinė technika, o taip pat Tarybų Sąjungos išlaidos kari-niams reikalams pagal valstybės biudžetą.

Tarybinės vyriausybės nutarimu išformuojamos kai kurios Vokietijos Demokratinės Respublikos teritorijoje esančios tarybinės ginkluotųjų pajėgų kovinės dalys —daugiau kaip 30.000 žmonių. Čia yra tik pirmasis žingsnis, bet jis turi labai svarbią reikšmę. Jeigu JAV, Anglijos, Prancūzijos vyriausybės paseks Tarybų Sąjungos pavyzdžiu ir sumažins savo kariuomenių skaičių, tai tuo pačiu bus paruošta dirva ryžtingesniems žingsniams šiuo klausimu: bus galima pasiekti susitarimą dėl užsienio ginkluotųjų pajėgų išvedimo iš Vokietijos teritorijos.

Praktišku nusiginklavi-

mo problemos išsprendimu suinteresuotos visos tautos, kurios nenori, kad Europos žemynas taptų naujo ir dar labiau naikinančio karo arena.

Štai kodėl Tarybų Sąjungos ieškojimas naujų kelių nusiginklavimo problemai išspręsti, jos parodytas praktiškas priemonių šioje srityje pavyzdys sukėlė karštą viso pasaulio visuomenės pritarimą. Prancūzų laikraštis „Mond“ reiškia viltį, kad N. A. Bulganino Laiškas padės atgaivinti nusiginklavimo derybas. Anglų laikraštis „Observer“ pažymi, kad drg. Bulganino Laiške taip suformuluotas pasiūlymas, kad Vakarų valstybės pasektų Tarybų Sąjungos pavyzdžiu ir sumažintų savo ginkluotųjų pajėgų skaičių.

Visų šalių visuomenė pritaria Tarybų Sąjungos iniciatyvai, jos parodytam pavyzdžiui. Sekantį žingsnį turi žengti Vakarų valstybės.

Stiprėja Tarybų Sąjungos draugystė su Arabų valstybėmis

Birželio 11 dieną į Maskvą atvyko Jemeno sosto įpėdinis, ministro pirmininko pavaduotojas ir užsienio reikalų ministras emiras Seif ul-Islam Mochamed el-Badras. Kartu su emiru atvyko Jemeno finansų ministras ir užsienio reikalų ministro pavaduotojas bei kiti į lydinčiai asmenys.

Kapitalistinės valstybės ne kartą mėgino paversti Jemeną kolonija. Tačiau Jemenas išlaikė savo nepriklausomybę.

Šių metų pradžioje sudarytas Tarybų Sąjungos — Jemeno prekybos susitarimas.

E. Sokolovienė

ATITAIŠYMAS

„Stalino keliu“ Nr. 47 (1021) 3 psl. eilėraštyje „Kukurūzai“ paskutinė eilutė reikia skaityti: „augtų tris metrus“.

Redaktorius J. KISELEVIČIUS

Sekmadienį,

š. m. birželio 24 d.,

KUPIŠKYJE,

MIESTO STADIONE

ivyks

tradicinė

DAINŲ ŠVENTĖ

Pradžią 16 val.

KOMISIJA.

EK R A N A S

Kinoteatras „A U Š R A“

„Byla Nr. 306“

birželio 17 d.

„Amžinosios nakties paslaptis“ (spalv.)

birželio 19-21 d. d.
Seansų pradžia 21 val.